

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Točaj XLI.

V Ljubljani, 16. sušca 1888.

List II.

Kamor ideš Jezus — grem tudi jaz!

Kedó si, ki me vabiš sladko za seboj? —
Kedó, ki kličeš me tak ljubezujivo?
Da naj sledim Ti, serca s nestrašljivo;
Hitim ljubezni vneta naglo za Teboj! —

Kaj križ! kaj groznega mučenja silni broj! —
In vendar vse, tak mило, preginljivo —
Oseba božja! vse na Tebi je vabljivo;
Vabljev za mé je križ in ternjev venec Tvoj.

In tvoj pogled! — premil — nebeški — presladák —
Divnejši Tvoj od solnca leskega obraz;
In glas — ko rajske godbe zvok soglasnoják! —

Ljubezni večne — Bitje tvoje je izraz —
Kedo v veselstvu Božjem Tebi je enak?
Kam ideš Ti — grem vdano s križem tudi jaz!

S. M. Bonavent.

Zveličani Klemen Hofbauer ali Dvořák.

(Mesca pros. 1888 med blažene prištet.)

(Dalje.)

Koljko veselje za Klemen-a, da je po tolikih težavah dosegel največi srečo, ktere le živoverni kristjan prav občutiti premore. Pa tudi predniki bili so tega mašnika kaj veseli, zlasti še začetnik „očetov Božj. Zveličarja,“ sv. Alfons Ligvorijan, ki je takrat še živel, in naprej vedel, da ta dva mladenčca bosta to lepo in prekorigstno družbo po nemških deželah razširjevala, kakor se je potem zares godilo.

A. Mašnik o. Hofbauer in tovarši v Varšavi.

Na posebno prošnjo papeževnega poslanca prišla sta o. Hofbauer in o. Hübl, ki sta bila od rimskega zbora odločena za misijone za Kurlandijo — v Varšavo, ter sta tam ostala, kjer jima je poljski kralj Stanislav Ponijatovski prepustil cerkev svetega Bena s sosednjo hišo vred v duhovski namen in poslovanje.

Tukaj razkaže se toraj najpervo o. Hofbauer-jeva gorečnost; v Varšavi, velikem mestu Poljske takratno

kraljevine, pešala je sveta vera tačas; ljudje bili so nevedni, vnešarni in zlobni. Hofbauer loti se dela; pri sv. Benu bil je vedni misijon, in vedno novi mašniki oglaševali so se v to duh. družbo, tako, da je tukaj postalo središče tega reda za severne kraje evropske, in nje voditelj izvoljen bil je naš o. Hofbauer. Mašniki končavali so v cerkvi o. Bena zjutraj ob 5 svoje duhovske molitve in premišljevanja, potem podali so se vsak dan v spovednice, kterih je bilo sedem, in razun 2 ur opoldne imeli so dela do poznega večera, tako, da je zadnja leta bilo 100 tisuč obhajanih vsako leto. Svetih maš je bilo vsak den od 5 naprej na štirih altarih navadno čez 20. Pri prvi sv. maši pelo je ljudstvo skupno v domačem jeziku. Pri drugi sv. maši pele so device bratovščine sv. Jožefa; tretja sv. maša bila je slovesna. Da je bilo vsak dan več pridig, je očitno, in sicer zjutraj in zvečer nalašč za posle, da je njim bilo postreženo in sploh težakom delopustni čas. — Ob nedeljah in praznikih imel je o. H. tretjo pridigo, mnoge in imenitne poslušavce je imel, navadno tudi čez dve sto dijakov; take sv. dni je bilo tudi popoldne veliko pobožnih váj. Ob 2 molil je eden mlajših očetov dnevuice Marijne v nemškem jeziku, potem bila je pridiga v nemškem, slednjič v poljskem jeziku.

O. Hofbauer skerbil je po očetovsko tudi za revne, za vdove in sirote, zlasti za mladino, saj je to oporoko Izveličarjeva in vestniši, pobožniši ko je duhovnik, gorečniši se za to prizadeva.

B. O. Hofbauer, s tovarši preganjan, pride na Dunaj.

O. Hofbauer skušal je svojo duh. družbo razširjevati, kolikor mogoče, čeravno je imel veliko zaprek, in je mnogokrat moral doživeti, da lepo začeto delo in cveteča rast je bila po prizadevanji temnih moči mnogostransko uničevana. Pervo naselbino postavi naš božji služabnik v Nitavi na Poljskem, druge zopet v Lukovi in v Radyminu. Silno veliko prizadeva si H., da bi svoje misijone razširil po Nemškem, Francoskem in Švicarskem; ali moral je doživeti, da ta njegov trud je bil zavoljo nezdgod časov brez zdatnega sadu, vendar pa pred Bogom štet v veliko, pač da, v mučeniško zaslužnje. Pota Gospodova so različna od naših, in misli Gospodove od naših drugačne, to je, v svoji vselej najpravičniši in najmodrejši previdnosti Bog kterikrat dopušča, da najsvetejše prizadevanje omaga pod tem

nepremagljivih zaprék, toda le za en čas; spomnimo se le Gospodovega poniževanja, terpljenja in britke smerti; spominjajmo se navidezne, kratke zmage Njegovih sovražnikov, in kako nam sv. pismo lepo naslikuje pota Zveličarjeva, ki so tudi pota vsih Njegovih pravih služabnikov. Najpervo terpljenje in porogljivo vriskanje sovražnikov za njih navidezno zmago, potem pa naenkrat bliš in dih sv. Duha, ki oživi nagloma, kar je pekel le za majhen čas zamogel zamoriti. Primeri: evangelij (sv. Luk. 24. 31): „Mi pa smo upanje imeli, da bo on (Jezus) Izrael odrešil; ali memo vsega tega je danes že tretji dan, kar se je tu zgodilo (da je bil križan in v grob položen, v. 25.) „In On (Jezus) jima je (učencema na potu v Emavs) rekel: „O vi nespametni in kesnega serca, verovati vse, kar so govorili preroki! Ali ni bilo potreba, da je Kristus to terpel in tako v svojo čast šel? — Tudi v Varšavi sami imel je o. Hofbauer hude sovražnike; obrekovali so njega, in sumničili izdajavca po zgledu Zveličarjevem, in ko cesar Napoleon I pritiska na Saksonskega kralja, ki je l. 1807 dobil skoraj celo Poljsko v oblast, mora l. 1808 o. Hofbauer s tovarši Varšavo nehoté zapustiti; vojaki obkolili so misijonsko hišo, in nagloma iz strahu pred ljudstvom spravijo misijonarje v zaperte vozove, ter jih odpeljejo v terdnjavo Kostrin na Braniborsko, kjer jih 4 tedne stražijo, potem pa morajo se razkropiti po svetu. O. Klemen pride iz pregnanstva na Dunaj; tukaj upa še najlože shajati, čeravno je tisti čas več ali manj bilo od vojsk in bolno-modrovanskih nauk, povsod skoraj vse spakedrano. Tudi na Dunaju ne upajo prav našemu o. Hofbauerju, vender njega čez tri dni izpustijo iz zapertije, ker se prepričajo, da je nesvarljiv, izgleden in miren v vsih rečeh, kakor pisma njegova svedočijo. (Dalje nasl.)

Kako naj pomagamo svet 'popravljeni?

(Iz Sekovskega pastirskega lista.)

(Konec.)

Ako tedaj Bog krivico storjeno bližnjemu že tako oestro kaznuje, je toraj jasno, da mora še veliko oestrojše kaznovati krivico, njemu samemu storjeno kaznovati. To pa zlasti oskrnjevanje nedelj in praznikov s prepovedanim delom in drugimi grehi. Zapoved, saboto posvečevati, je prva in najstarejša zapoved Božja. Dal jo je Bog takoj po stvarjenji človeka v raji, še predno mu je prepovedal vživati prepovedani sad. Ta dan si je Bog kot svojo lastnino prideržal; kdor ta dan oskrni, je tat proti Bogu. Posvečevanje tega dneva je znamenje zaveze med Bogom, darovalcem vsega dobrega, in med človekom, kateri vsega dobrega potrebuje. Kdor tedaj ta dan posvečuje, zasluži vse dobro, kdor ga pa oskrni, odžene od sebe Božji blagoslov in zapade prokletstvu. Tako posebno se je morala sabota v spomin stvarjenja sveta posvečevati. Še svetejša pa je nedelja v novi zavezi, katera postavljena je hvaležen spomin še večjih del Božjih, dopolnjenega, odrešenja po Jezusu Kristusu (Velika noč) in posvečenje naše duše po sv. Duhu (Duhovo)

Posvečevanje teh dni Bog tako ostro zahteva, da vsacega, k njegovi lastni koristi sili, to storiti. Bog ni samo večno plačilo in kazen, ampak tudi časn blagoslov ali pa prokletstvo za to odločil. „Ako poslušáš glas Boga, svojega Gospoda, govori Gospod, ter storiš in spolnuješ, kar ti velebam, bodo prišli nate vsi blagoslovi. Blagoslovljen bodeš v mestu, blagoslovljen na polji; blagoslovljeni bodo tvoji otroci, poljski pridelki in tvoje čede; blagoslovljene bodo tvoje šrambe in zaloge, blagoslovljena tvoja jeditnica; blagoslovljen bodeš

v hiši, na poti, notri in ven gredé. Svoj največji zaklad ti bode Bog odperl, nebo, da tvoji deželi o pravem času daje potrebnega dežja; vsa dela tvojih rok bode blagoslovil, ako bodeš poslušal zapovedi Gospodove in jih spolnoval.“ Potem govori Gospod dalje: „Ako pa nočeš poslušati glasa Gospoda svojega Boga, in spolnovati njegovih zapovedi, prišlo bodo nate prokletstvo. Udaril te bode Gospod z revščino, z merzlivo, z mrazom, z vročino, s sušo, s kužnim zrakom in žitnim paležem. Pregarjal te bode, dokler ne pogineš, ker nisi bil pokoren glasu svojega Boga in njegovih zapovedi nisi spolnoval.“¹⁾

K sklepu pravi višji pastir:

Še jedno, celo važno reč vam hočem, ljubljene kristijani, na serce položiti in posebno priporočiti, namreč: popolnoma katoliško šolo za naše katoliške otroke! Naj boljši državni poslanci si prizadevajo po postavodajalni poti zopet versko šolo pridobiti. Mi vsi pa jih moramo podpirati, s stanovitno molitvijo k Bogu in to toliko časa nadaljevati, dokler nam ni spojeno to najpotrebnejše zahtevanje. In kjer koli se ponudi prilika storiti kaj za versko šolo, moramo marljivo sodelovati. Pospeševanje kersčanske izreje je najboljšo poročstvo za zopetno pridobitev Božjega blagoslova, tudi za časn blagor, ker bi se potem ljudje že iz mladega učili tako živeti pred Gospodovimi očmi, da bi Bog prokletstvo blagovoljno od nas odvernili in nas s svojim blagoslovom osrečeval.

Konečno Vas moram še opomniti na sv. Očeta. Naj prvo se Vam moram zahvaliti zato, ker ste v svoji sinovski ljubezni in vdanosti za papeža molili in darovali, zlasti pri zlati maši pred nekolikimi tedni. Romanje vernih raznih narodov se je že v pretečeni jeseni pričelo in bode terpel do konca aprila. Nam je pri tem naj prijetnejši čas odločen, namreč dnevi od 10. do 20. aprila. Tega se hočemo vdeležiti na en ali drugi način. Nekateri izmed vas bodo v resnici romali v Rim, tudi jaz pojdem. Drugi pa se lahko vdeležijo romanja v duhu. S tem so v zvezi posebni odpustki... Če boste tedaj kot po navadi zložili dar za petdesetletnica ali tako zvaní Petrov novčič, da ga pri našem vsprejemu Sv. Očetu izročim, naj se mi pošlje denar vsaj do velike noči, ker moram letos že precej po veliki noči odrinuti. Spolnim tedaj naše detinske dolžnosti do najvišjega duhovnega Očeta! Tako bomo spolnili četrto Božjo zapoved v višjem smislu in postali deležni blagoslova, katerega je Bog obljubil dobrim otrokom.

Don Bosko.

Opis njegovega življenja in delovanja.

(Dalje.)

III. Britke skušnje.

„Quem Deus diligit, castigat — kogar Bog ljubi, tega tepe,“ pravi sveto pismo. Spolnovali so se te besede natanko pri Don Bosku. Slišali smo vže nekatere zapreke, ki so pretile mlado delo uničiti še v cvetu. Kakor dviguje vrela voda val na val, in izkipi, kedar pride na verhunc — tako so se dvigale od dne do dne nove ovire proti Boskovemu početju. Marsikomu bi navdušenje izkipelo in se ohladilo, nikakor pa ni izkipelo Don Bosku. Povsod je zmanjkovalo tál, povsod odrekala se pomoč, povsod so se množili protivniki njegovim nazorom. V tacih razmerah je treba pač trdnega prepričanja in goreče ljubezni do stvari svoje, da se ne omaja.

¹⁾ Deuteronom. 28.

Tako trdno prepričanje imel je duhoven, o katerem govorim.

Dosihdob ni imel Bosko ravno taci sovražnikov, ki bi mu naravnost nasprotovali. Pač je ta ali drugi zmajal z glavo, in mislil: kaj se ukvarja s temi postopaci, saj bo vse zastoj. Bolj nevarno je bilo, ko je začel sam mestni župan napadati njegov zavod. Tedanji mestni načelnik, grof Kavur, pokliče Boska k sebi. „Pripovedujejo mi,“ tako ga nagovori Kavur, „da so sastanki vaših mladičev nevarni, in zato jih jaz ne smem več terpeti. Poslušajte moj svet, in razpusnite to druhal, ki bo vam in mestni gosposki delala preglavico.“

Bosko reče na to: „Jaz ne nameravam družega, kakor poboljšati ta izveržek ljudstva, na pravo pot pripraviti te zanemarjene sirote. Ne prosim tudi ne denarja, marveč le dovoljenja, da jih smem zbirati na katem kraji, kjer bi se lahko otroci igrali in kjer bi jih lahko podučevali v sv. veri. Na ta način upam le zmanjšati število teh malovrednežev.“

„Vi se motite, Bosko! In odkod toliko denarja, da preživite vse te potepuhe? Ponavljam še enkrat, da taci sastankov več ne terpim!“ zaterjuje odločno visoki vradnik.

„Če pogledam nazaj, vidim, da delovanje ni zastoj. Več mladih ljudi, od katerih ni bilo prav nič dobrega pričakovati, je temu dokaz. Podučeni v sveti veri in obvarovani od nevarnosti pregrešnega življenja, učé se pri poštenih mojstrih različnih rokodelstev. Upati smemo, da bodo jednoč v veselje svojim starišem, in v korist človeški družbi. Kar se pa denarja tiče — tega mi dozdaj ni nikdar manjkalo. Ta je v božjih rokah, in Bog, ki je iz nič vse vstvaril, gotovo tudi meni lahko pomaga.“

„Don Bosko, poslušajte me, in razpusnite takoj te otročaje!“

„Uslišite mi prošnjo, gospod grof, ne zavoljo mene, marveč zavoljo teh mladih otročičev, ki bodo brez oratorija živeli zopet tako hudobno, kakor poprej.“

„Čujte! nisem jaz tu, da bi se z vami prepiral. Vaš oratorij je nered, in ta nered se mora odpraviti. Ali ne veste, da vsak sastanek brez dovoljenja se postavno zabranjuje?“

„Naši sastanki niso politiški, ampak vseskozi verski. Jaz podučujem te sirote v kerščanskem nauku in sicer s škofovim dovoljenjem.“

„Če je tako, potem sem prepričan, da bo vaše početje kmalu prenehalo. Škof bode brezdvomno istih misli, kakor jaz — in dano dovoljenje bode preklical.“

Razun sitnosti, ktere je imel Bosko s svojo višjo gosposko, so prišle nanj še druge nadloge.

Omenili smo zgoraj, da je bil Bosko ob enem vodja nekemu dekliškemu vstavu, ki je bil last grofice De Barol. Tej nikakor ni bilo po godu, da se je pri Bosku shajalo toliko mladih razposajencev.

„Ali odpravite otroke, ali pa zapustite moj zavod,“ reče mu grofica nekega dne. — „Premislite stvar, in mi odgovorite, kakor se vam zdi!“ —

„Ni treba premišljevat,“ odgovori takoj Bosko, „moj odgovor je gotov. Vi imate denar in zamorete dobiti duhovna, ki bo skerb edino za vaš zavod. Vse drugače pa je z mojimi siromašnimi in zapuščenimi otročiči, — teh ne morem zapustiti. Z veseljem hočem storiti zanje vse, kar mi bo mogoče; službo vašo pa zapustim, ker v prihodnje služim svojim mladičem.“ —

„Ali kako si upate živeti brez plače?“ — „Bog mi je dozdaj podelil vsega dovolj, in nadejam se, da zanaprej čuje njegova previdna roka nad mano.“

Skerbi so se začele, in nezgoda je podajala nezgodi roko. Lastnik, čegar je bil pašnik, na katerem so se

shajali otroci, je naznanil Bosku, da naj si poišče družega prostora. Pritoževal se je mož, da mu otroci vse poteptajo in pomandrajajo, da ne raste trava, da ima škodo in da tega več ne prenaša. Zgodilo se je to na pomlad l. 1846.

V teh stiskah jamejo ga zapuščati celo njegovi prijatelji. Don Borelli, ki mu je sicer vsigdar zvesto pomagal — Don Borelli sam pride k njemu in prigovarja: „Ljubi moj! nikar ne stavimo vsega na eno igro! Sam vidiš, da vseh rešiti ne moremo; rešimo, kar je mogoče. Odpusti otroke, in obderži kaci 20, s kterimi se še upamo izhajati. Že morda Bog nima rad našega dela, ker nam pošilja take nadloge.“

„— Božja previdnost sama!“ ponavlja z žarečimi očmi Don Bosko — dvignivši roke proti nebu, „božja previdnost sama doposlala mi je te otroke, in nikdar ne bom niti enega odgnal; — verjemite mi, jaz sem porok za to! Trdno sem prepričan, da mi bo previdnost božja podelila vsega, česar otroci potrebujejo, — in ker ne moremo nikjer dobiti v najem pripravne hiše, sozidati si jo hočemo s pomočjo ljube Matere Božje sami. O tako poslopje bomo imeli, da bomo sprejeli lahko otrok, kolikor jih bo k nam prišlo; imeli bomo delavnice, v kterih se bo vsakdo učil, česar se bo hotel; imeli bomo kapelo svojo — in duhovnov vse polno, ki bodo podučevali naše otročiče!“ —

Ko je Don Bosko govoril s takim navdušenjem o prihodnjih napravah, so pač nekteri mislili, da ni prav pri pameti. Imel je Bosko navado, da je popisoval vsako reč natanko in nadrobno. Ravno tako je govoril o svojih prihodnjih zavodih. Prijatelji, se vé, mu tega niso verjeli; kako bi bilo tudi mogoče? Saj je bilo splošno znano, da nima Bosko nobenega novčiča, in sodeč po tistih razmerah, v kakoršnih se je ravno tedaj nahajal, bi moral vsakdo reči, da je tako govorjenje naravnost brezmiselno. Ker je Bosko v enomer svojo terdil, poprijemala se je njegovih prijateljev čedalje bolj-misel: Bosko je — zblaznel. Bali so se, da bi se njegovo zdravje za zmeraj ne pokerhalo. Premišljujoč, kako bi se moglo pomagati, pridejo do sklepa, da je najbolje, ako ga takoj pošljejo v blaznico, čem preje — tem bolje. Zato mu večkrat govoré o tem, da bi mu prav vgajalo, če bi se za nekoliko časa odtegnil mučnim skerbem. Vodju v blaznici pa naznanijo, da ta in ta dan pripeljejo v bolnišnico nekega duhovna, s kterim naj kolikor mogoče milo ravná. Če bo treba ostrejšega postopanja, razsodil bode seveda sam. Dva — sicer dobra in blaga duhovnika se odločita, da odvedeta Boska v blaznico. Ali ta naklep je spodletel in končal se je kar smešno.

Ob določenem dnevu stopita v Don Boskovo stanovanje. Čisto naravno, da se je govorica pričela o oratoriji. Bosko je govoril po svoji navadi — visoko in navdušeno. Duhovnika mirno poslušata. Pogledujeta se drug družega, kakor bi hotela reči: saj se vidi, da se možu meša.

„Oče Bosko, ali bi ne hoteli iti z nama na sprehod? Voz čaka pred hišo. Bistri zrak vam bode dobro storil.“ Bosko se opravičuje in opravičuje, da nima časa in ne more iti. Ker pa gosta le ne odjenjata, vda se njuni prošnji.

Ko dospó vsi trije do voza, eden gostov priljudno povabi Boska, da naj stopi v voz.

„O, Bog ne daj! Gospoda, izvolita se vستي! jaz bodem zadnji.“

Komaj sta duhovnika v vozu, se Bosko prikloni in zapre vrata za njima. Kočijažu pa zapové, da naj vozi naravnost v blaznico.

(Dalje nast.)

Ali versko ali brezversko šolo?

(Dalje.)

Rečeno je bilo zadnji pot, da marsikateri paragrafi v novi šolski postavi so katoliški veri naravnost nasproti in sicer tako hudo, da ni več katoličan, kdor bi terdovratno terdil take nauke in vodila. Pervi taki nasprotni členek je §. 2. šolske postave od l. 1868, valed kterega bi svetni učitelj brez odgovornosti utegnil otroke motiti s kacimi brezbožnimi izmišljarijami, ki so katoliški veri naravnost nasproti, kar sem že zadnjič pojasnil.

Drugi taki nevarni členek je §. 7 šolske postave od l. 1868, ki se glasi: „Duhovski vradnji ne gre nobeno preiskovanje šolskih bukev; le samo knjige, ki se rabijo pri veroznanskem poduku, so podveržene njeni preiskavi, vse druge nasproti preiskujejo svetne šolske vradnje.“

Kako nevarno je to določilo sploh za šole katoliške mladine, je čisto jasno slehernemu, kdor ima le nekoliko jasnega uma in spoznanja. Ali se ni zgodilo in se še godi, da taki, ki so postavljeni za lepo odgojo avstrijske mladine, so celo sami pisali in pišejo stvari, ki niso le zoper verski nauk in pravo, temveč včas tudi sumljive oziroma na avstrijski patriotizem. „Exempla sunt odiosa.“ zgledi so neljubi; vidi pa jih sleherni, kdor ima oči za videnje. Ali ni n. pr. tudi sedanje počenjanje zoper verske šole enacega škvarla, da molčimo o družih djanjih enako hudih ali še hujših? In če se take reči za občinstvo pišejo, vsim brez razločka priporočajo, kako lahko se tudi nameri, da se v šolski nauk, v šolske knjige kaj enacega vsnuje! —

Paragraf 48. šolske postave od l. 1868 se glasi: „Služba na očitnih šolah je javna služba in dopustljiva enako vsim avstrijskim državljanom brez razločka vere.“ — Kako je to nevarno in škodljivo, ni treba dokazovati, zakaj otrokom čisto katoliškim bi se zamogel vriniti za učenika luteran, jud itd., kar se je tudi večkrat že zgodilo. Kdor bi bil celo tako nemaren, da bi kaj takega privoščil, želel ali celo naklanjal Slovencem z zopervanjem proti verski šoli, taki ni vreden slovenskega imena in slovenskih svojih očetov; naj gre turške mule pást, ne pa Slovencem politike delat. —

Se vé, da tudi katoliški učitelji, kterih življenje je nasprotno katoliškemu nauku, bi bili volkovi za mlado čedico in neizrečeno škodljivo za versko-nravno odgojo sploh. Zoper to ne brani zadosti postava, ki pravi: „Nadzorstvo učiteljev ne gre duhovskim, ampak svetnim oblastim.“ — Neka zapoved cesarja Karola V od l. 1521 pravi: „Šolski učitelj mora biti izprašan v veri od škofijskega konzistorija, da otroke odgoja tudi v strahu božjem in v naukih katoliške vere.“ V reči, ki je tako silo tehtna, kakor kerščanska odgoja, je taka vravnava pač na pravem mestu.

Izgovarjajo se mnogi: „Sej pri nas je vse katoliško, je vseskozi verska šola.“ To je že verjeti, da po večini je zarad katoliškega značaja našega naroda šola katoliška, — toda utegne tudi drugač priti: zato naj bojo tudi postave verske, katoliške; ne pa brezverske! Mora se pa priznati, da strupeni sad nove šole se pri mladem naraščanju dosti očitno razodeva — tudi pri dobri volji dotičnih gg. učiteljev, kar sami najbolje čutijo. Snujejo se pred nami marsikteri prav premeteni mladi sleparji iz nove šole, kterih tudi odrasčeni v sleparstvu, lažljivosti, tatinstvu itd. ne dosejajo — posebno iz mést. Sv. pismo priporoča za dobro odgojo v sili tudi šibo; nova šola pa tega ne pozná. —

Kakošne razmére so pastirji sv. Cerkve nastopili oziroma na šolske postave od l. 1868/9?

Pij IX in avstrijski škofje, kakor pravni sodniki v verskih in nraavnih rečéh, so od začetka protestovali zoper to šolsko postavo, ker obsega nektore točke, ki so nasprotne kerščanskemu uku in so protivne kerščanski odgoji, kakor smo videli v dosedanji obravnavi.

Ali more tedaj katoličan, ako to vé, vender take nasprotnosti terditi, za nje delati in pobijati predlog za katoliške šole? Ali nima katoličan naj ostrejši dolžnosti, v rečéh vere in nraavnosti „Cerkev poslušati!“

In ali je kaj, kar bi moglo za ohranitev vere, za dušno zveličanje milijonov ljudi imelo toliko moč, kakor kerščanska odgoja? Zato pa tudi verujemo, da oziroma na odbo, katero so pastirji, ki so jo cerkveni pastirji izrekli o omenjeni postavi, veljá beseda Gospodova: „Kdor Cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevérik in očitni grešnik.“

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Razpotja, kriva pota.*) Nadaljeva je svoja postna premišljevanja o raznih potih človeškega življenja je P. Maks zadnji petek govoril o razpotjih, krivih potih itd. Ta pota so pota Kajna, pota Iškarjota, pota Kore — Datan — Abirona, pota sedmerih naglavnih grehov. V svojem mojsterskem, vse-skozi izvrstnem govoru se je pomudil zlasti pri Kore-Datan - Abironovem potu. Življenje teh hebrejcev je podoba tistih, ki ne vedó nobene pokorščine, nobenega razločka stanú, nikogar ne spoštujejo in ne spoznajo nad seboj za višjega, kterim so vsi enaki, prav za prav, za nikogar ne marajo razun le sami za-se. Enaki bi bili, pa ne po enakosti prvih kristjanov, kajti pri kristjanih je bila ta enakost: „dam tebi svoje in bo tvoje.“ — pri novih enakovičih se pa glasi: „daj meni, kar imaš, to je moje!“ Kore-Datan-Abironova nepokorščina proti Mojzesu in Aronu je podoba rogovilstva, nepokorščine in groznega napuha današnjih dni, ko se veljava ne spozná, ne skazuje spoštovanje, komur spoštovanje in pokorščina gre, ko se vse ošabno prezira in zaničuje. Neusmiljeno in prav po zasluženji je govornik šibal ostudni napuh, ki se čez vse povzdiguje (zlasti tudi pri mladini sedanjega časa). V poduk in svarilo naj postavimo ob kratkem tukaj dogodbo o nepokorščini in nje sad.

Znano je, da Kore, Datan in Abiron, iz Levijevega rodu, niso hotli spoznati, da sta Mojzes in Aron od Boga poslana in kaj več kot drugo ljudstvo, češ: „Vsa občina je sveta . . . , zakaj se vidva vzdigujeta nad Gospodovo ljudstvo?“ Pritegnilo je njima še 250 Izraelcov zoper Mojzesa in Arona. Mojzes se je na obraz vergel, molil za ljudstvo, ker se je bal tega, kar je prevedel, da pride na nepokorne, in rekel je Koretu potem, da jutri bo Gospod na znanje dal, kteri da so njegovi, če namreč veljá Mojzesova oblast čez ljudstvo, ali ne. Zato je ukazal, da naj pridejo jutri v šotor. Mojzes drugi dan zapové, naj vse ljudstvo beži od šotorov nepokornih prekucuhov, da se njih greha ne vdeležijo, ker Bog bode zdaj razodel, kteri so njegovi. Potem bote spoznali, pravi, če me je Bog poslal: „Ako ti ljudje umerjó z navadno smertjo, me ni poslal Gospod. Ako pa Gospod storí, da se zemlja odpre in jih požre, bote spoznali, da so (uni rovarji s svojim uporom zoper Mojzesa) Gospoda preklinjali.“ Ravno da je Mojzes te besede izrekel, se nepokornežem in preklinjavcem pod nogami odpre zemlja in jih požre z njih šotorji in premoženjem vred. O ravno tistem času je ogenj z neba švignil in končal tudi unih 250, ki so bili v tovaršiji s Kore-Datan-Abironom. V zgodbah sv. pisma (Terst, 1850) je

nauk pri tej zgodbi ta-le: „Duhovni so božji namestniki na zemlji; torej so jim verni dolžni pokorščino in spoštovanje. Upor zoper nje je grozna hudobija.“ (Kakošen zgled se daje pa zdaj, ko se velikrat očitno rogovili zoper duhovne, zoper verske zapovedi, zoper versko šolo itd.!)

Govornik je med drugim omenil zgodovino napuha skozi šest tisoč let in je v nekterih stavkih naslikal strahoto strupenega sadu in grozne posledice napuha, med katerimi je tudi protestanstvo, ter odpad od vere itd.

Z Iga, 12. sušca. (Družba sv. Mohora. Sv. postni čas. Orglje. Cerkveno petje.) Ker je družbi sv. Mohora vedno prva skerb, da slovenskemu narodu varuje sv. katoliško vero, ter kaže po dobrih knjigah Slovincem pravi pot do višega duševnega in časnega blagostanja, zatoraj se ni čuditi, ako je po neutrujenem prizadetju naše prečastite duhovščine zopet letos v naši fari velikansko napredovala, poskočilo je število udov zopet za 51, tako da je vpisanih eden dosmertui in 222 letnih udov, tedaj vseh skupaj 223 udov. Res število udov je ogromno; vendar še ni dorastlo tako, da bi se pomnožiti ne dalo. Želja in skerb, na podlagi sv. vere in narodne omike osrečiti ljubljeni narod, naj zjedinui in navduši vse stanovce, da vsi skupaj složno in pogumno v zaupanju na Božjo pomoč delamo za družbo in njen neprestani razvitek, in dobrotljivi Bog bode blagoslovil naše delo.

Vedno silnejše nevarnosti obdajajo dandanes naše verno ljudstvo, žugajo mu spodkopati edino in najzanesljivejšo podslombo vse sreče: vero in krepost. Prav toraj, da po družbi sv. Mohora in katoliškem časopisju branimo in varujemo, kar je narodu najbolj sveto in drago, da zjedinjeni preženemo nevednost, surovost, slabost in uboštvo, ter širimo poduk, omiko, krepost, čast in blagostanje. (Koniec prih.)

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je v XVII. seji 7. marca t. l. sklenilo poslati državnemu zboru na Dunaj sledečo peticijo. Razposlalo je peticijo i podružničnim načelništvom.

Visoki zbor!

Družba sv. Cirila in Metoda, razširjena s svojimi podružnicami po vseh deželah, koder bivajo Slovenci, je pristni izraz želji in postavnih zahtev na šolskem polju, ki jih goji in za katere se poteguje slovenski narod, odkar se veseli vstavnega življenja. Ker ima to društvo vsled svojih pravil važni nalog: pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi, obrača se njegovo vodstvo spoštljivo do preslavnega državnega zbora s prepokorno prošnjo:

1. Slavnoisti naj povodom obravnav o šolskih zakonih blagohotno vvažuje iskreno željo in pravično zahtevo našega naroda, da se postavno zopet vpelje konfesionalna (vérska) šola, ker po našem prepričanju more le taka vzgajati nežno mladino v pravem duhu, da vzrastejo iz nje značajni katoličani, zvesti državljeni in verli domorodci. — Slovenci smo pa skozi in skozi katolišk narod, torej nam naravno pristuje katoliška šola.

Ker se pa ta more vspešno razvijati le na edino zdravi pedagogijski podlagi materinega jezika, vljudno prosimo:

2. naj preslavna zbornica v dotični zakon privzame določbo, sklicujočo se na člen XIX osnovnih državnih zakonov o splošnih državljanskih pravicah, ki zajaruči pravico materinega jezika — tu našega slovenskega — v vseh javnih ljudskih šolah, koder bivajo Slovenci, to je: po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

V slučaju, da biva kje zadostno število inorodnih otrok, naj se poskerbi za dotično manjšino v posebnem šolskem oddelku, oddelku z dočnim materinim učnim jezikom.

Tako bode veleslavna zbornica pripomogla, da pri nas prenehajo narodnostni prepiri, ko bode imel vsak svoje, kar mu gre po božjih in naravnih pravicah.

3. In ker je za razvoj slovenske literature ter inteligencije sploh prevelike važnosti to, da se na naših srednjih učiliščih v večji meri kot dozda goji slovenščina, in dokler ni pravična zahteva slovenskega naroda po lastnih popolnoma slovenskih gimnazijah, realkah in učiteljskih pripravnicah izpolnjena, naj visoka zbornica blagovoli vspešno vplivati na visoko c. kr. naučno ministerstvo, da se v istoi izvedejo vse one resolucije, tičeče se naše slovenščine v šolah, ki so bile v zadnjih letih po naših slovenskih poslancih navdušeno zagovarjane in po preslavni zbornici opetovano sprejete; da naš narod tem prej dospé k vživanju pravic, zajamčenih mu v državnih temeljnih zakonih.

Radoslavu

o priliki njegovega 25letnega pesnikovanja.

Če kdó, si vreden, dragi, Ti pohvale!
Lét petindvajset za naš rod se trudiš,
In v pesmih lepih priliko nam udiš,
Kakó sovražne uničiti navale.

Pojó nam Tvoje pesmice prezale,
Da kar je zoper vero, s serca studiš. —
Ko v krilo kdaj se černe zemlje zgrudiš,
Še pesmi hvalo bodo Ti dajale.

Zdravstvuj, še dolgo, dragi Radoslave,
Za dom učkaš da milejše dnove,
Ko srečen dom, vsak véren sin bo Slave!

Poj pesmice iz svoje bistre glave,
Ogrevaj ž njimi Kranje vse sinove; —
Ne zabi vere, mile očetnjave!

Ivan Zarnik.

Razgled po svetu.

Rim. Tudi gerški kralj je čestital svetemu Očetu Leonu XIII za zlato mašo. Nadškof latinski in apostoljski delegat v Atenah msr. Marengo je dobil od kralja ta nálog, da ponese papežu kraljevo lastnoročno pisanje. Sv. Oče so sprejeli poslanca jako slovesno in so ga odlikovali na poseben način. Odgovorili so, da o čutilih, naznanjenih v pismu, so se že večkrat prepričali in še posebno, ko jih je bil kralj obiskal. Takrat so bili prepričani, da govoré z vladarjem prijateljem, sv. Stolu in njim verlo prijaznim. Ti občutki so bili še bolj očitni, ko je Nj. veličanstvo razodelo, da hoče o vsaki priliki prijazno se skazovati svojim katoliškim podložnikom in njihovi glavi. Taki občutki so dragi sv. Očetu, kadar prihajajo od katoliških vladarjev, še dražji, kadar jih naznani vladar nekatolišk. V serce je to ginilo sv. Očeta in hvalijo Boga, kteremu gre vsaka hvala. Na pismo so sv. Oče odgovorili, nadškofu pa naložili, da naj bode živ tolmač njihove hvaležnosti, in sprejeli so darove, ki so jim jih poslali gerški verniki. Z nadškofom so papež govorili o vernikih na Greškem. Med tem ko je bil nadškof v Rimu, mu je

kralj poslal Zveličarjev red. — Od tega kralja gerškega bi se tudi Rus smel dvorljivosti učiti.

Bulgarija. Bulgarski katoliški knez Ferdinand še zmeraj krivovercem in razkolnikom noče napraviti veselja, da bi Bulgariji slovo dal. „Svoboda“ priznava, da je knez nepostavno na prestolu, ako se ozira na berlinsko pogodbo; toda to pogodbo so prelomili tisti, ki so 9. avgusta kneza Aleksandra skrivaj odpeljali.

Iz Amerike, kakor je naš verli dopisnik undan napovedal, nam je došel od prečastitega gosp. misionarja Jak. Trobca poslani debeli in obširni zvezek blizo 40 raznih, katoliških nemških časnikov, ki v severni Ameriki zastopajo in branijo katoliško vero in ki so bili vsi skupaj zvezani kot čestilka poslana sv. Očetu Leonu XIII. za zlato mašo v Rim. Prelep spominek, ki dela čast severni Ameriki! Prav lepa hvala prečast. gosp. pošiljavcem za prelepi spominek.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolan mladenec za zdravje. — Vterjenje zdravja in primerna služba. — Odvernjenje pohujšanja. — Dve na umu oslavljeni osebi. — Neka tergovska hiša živo priporočena v hudih stiskah Naši ljubi Gospej presv. Serca ter Lušarski Materi Božji. Po doseženi pomoči hočejo zahvalo naznaniti. — Spreobrnjenje šopirnega liberalca, ki ne zna katekizma in o veri in papežu nespoštljivo govori. — Edina hčerka zbolela, od očeta in matere serčno priporočena za zdravje. — Mati prav priserčno priporoča svojega, vsled hude vročinske bolezni na pameti zmešanega sina, da bi mu ljubi Bog, na prošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca, sv. Jožefa, sv. Frančiška njegovega patrona, sv. Katarine, in duš v vicah, podelil zopet čisto pamet, da bi si mogel kruh služiti. — Uslišanje bom ob svojem času očitno naznanila. (Po naključji zakasnjeno. Vr.) — V bratovsko molitev se priporoča že dolgo in nevarno bolna oseba, da bi ji Bog dodelil ljubo zdravje, ali če to ni volja, pa srečno smert. — Uslišanje molitve se bode razglasilo po „Zg. Danici“ v povišanje časti in češčenja N. Lj. G.

Pred devetimi in potem zopet pred štirimi leti sem se bil priporočil v bratovsko molitev N. L. G., in obakrat sem bil uslišan v prav važnih in sitnih zadevah, da se je vse na dobro izšlo, posebno ena reč, da se je brez pravde z lepo poravnalo. Za to pomoč bodi čast in hvala Bogu, Mariji in sv. Jožefu in za vse druge pomoči in dobrote, ktere brezštevilmokrat zadobim, kadar se Mariji in sv. Jožefu priporočim.

Ker se pa znajdem jaz in moja družina v več še hujsih in prav težavnih telesnih in dušnih stiskah, zoper ktere je zastoj človeške pomoči iskati, zato se zopet priporočam v molitev svojim soudom družbe N. L. G., da bi se te stiske vse dobro izšle in kaj kmalo nehale na priprošnjo Naše Ljube Gospe in sv. Jožefa.

J.

Zahvale.

Terpinčila me je neka bolezen; v strahu sem bila, če zapustila me bo še kedaj. V tej stiski zatekla sem se s celim zaupanjem k lurški Mariji (rabila tudi lurško

vodo) in opravljam devetdnevnicu. Nisem še opravila do konča, že se je začela bolezen boljšati, in sedaj zdrava sem zopet ko kedaj. Vsak naj se zateče v sleherni sili k naši dobri Materi z detinskim zaupanjem in uslišan bode gotovo, še enkrat zakličem: Naša ljuba Gospa, prosi za nas Boga!

Ljubljana, 8. sušca 1888.

M. L.

V vsaki sili in potrebi pribežala sem v rano presv. Serca Jezusovega, izročila se v varstvo Marije Lurške, žalostne Matere Božje, in prosila za pomoč sv. Jožefa, sv. Janeza Berhmana in sv. Antona Pad. Ker sem bila vselej uslišana, sem obljubila to v „Danici“ naznaniti in sedaj spolnujem svojo obljubo, med tem ko kličem: „Prosimo še v prihodnje za me in za vso sv. Cerkev, vi ljubi svetniki Božji!“ S. B. o. s. F.

Sama in drugi smo popolnoma obupali nad mojim ozdravljenjem, ktero pa mi je sv. Jožef zopet sprosil, kateri bodi zato preserčno češčen in hvaljen!

L. M.

Ozdravljenje po rabi Lurške vode: Teharska mlinarica je ozdravela po rabi te vode v dveh dneh, ko ji poprej ni nobeno vračilo pomagalo. Ravno tako tudi v Teharji mežnarjeva mati; in ste zdaj obé popolno zdravi. (Prejeli mesca listop. lansk. l.)

Deklica, 3 leta 6 mesev stara, Angela Rezarjeva, ko je bila pol leta stara, je bila na nogah in v križu postala hroma, in pri vseh prizadevah nič ni pomagalo. Ni mogla na noge stopiti, in tudi ni mogla skoro nič govoriti. O začetku oktobra letos smo začeli devetdnevnicu moliti in noge in križ z vodo iz svetišča Marije Lurške zmakati kakih 14 dni; in zdaj je že tri tedne, kar dekle samo po hiši in zunaj hodi, in je polna veselja, kar se ji tudi na obličji pozna, ker popred je bilo dekle čisto blede in suho, zdaj je pa čvrsto in zdravo in tudi govori. To pričamo v slavo Bogu in Devici Mariji.

Št. Juri ob južni železnici, 8. novembra 1886.

Jakob Rezar, oče; Mica Rezarjeva, mati, Ana Fušec, stara mati.

Bila sem dolgo časa bolana. Glava me je tako bolela, da sem mislila, kmalu bom umerla. Tergalo me je v glavi, posebno nekatere dni, da sem kmalo omedlela. Rabila sem mnoga zdravila in doktorje popraševala, kako bi si kaj pomagala; toda vse je bilo zastoj. Naročali so mi nekateri, naj rabim vodo iz svetišča Lurške Matere Božje in opravljam devetdnevnicu Nji na čast. To sem storila. In glejte! nepričakovano hitro sem ozdravela in sicer popolnoma. Naj bo zato tisočkrat zahvaljena preljuda Mati Božja!

Roza Gajšek.

Vled prehlajenja mi je bil moj 3letni sinček za davico hudo zbolel. Oteklina prišla je bila do verhunca, vžil ni nič več, zdravnik mu je čisto odpovedal; rekel je, le še kakšno uro, in po njem bo. V tej veliki sili zdihujem k Naši ljubi Gospej, k sv. Jožefu, obljubim eno sveto mašo, in tudi uslišanje očitno naznaniti. Tudi mi pošlje prijazna oseba lurške vode; dam mu je eno zličico, in lahko jo povžije; in glejte čudo: čez četert ure se sinček sam usede na posteljo, in reče: „Mama, ta vodica je pa zares dobra!“ Oteklina je odjenjala vidoma; še tisti večer je povžil tekočo jed, in drugi dan je bil čisto zdrav.

S tem spolnim svojo obljubo, ter se iz dna serca naj toplejše zahvaljujem Naši ljubi Gospej presvetega Serca in sv. Jožefu, za to očitno milost, ker le po njunih priprošnji mi je bil moj sinček še pri življenji ohranjen.

Škofja Loka.

M. K.

Listek za raznoterosti.

Škofovski posvet na Dunaju je bil doveršen 10. t. m. Škofje menda bodo razglasili skupni pastirski list.

14. t. m. zvečer so se naš premilostni gospod knez in škof Jakob vernili domu.

Ljubljana. Č. g. Jan. Kljun, kaplan v Št. Juriji pri Kranju, je vmeščen za faro Št. Martin v Tuhinji. — Č. g. Jož. Zelnik, kaplan v Št. Martinu pri Litiji je šel za administratorja na Vače.

Kolegijalnost dijakom v prid, kakor je pravil eden ameriških občanov, blagodušno zveršujejo ameriški profesorji. Pomenijo in posvetujejo se prijateljsko med seboj zastran napredka učencev in ako vidijo, da je ta ali oni nadepolen mladeneč, ga ne storé nesrečnega zaradi ene same, večkrat malovažne stvarine, kar se pa pogosto godi v starem delu sveta, v katerem je svoje dni tudi tako bilo, kakor zdaj v Ameriki. Zares je „amara sors“, ako n. pr. kateri zaradi ene same materije, ki bi mu morebiti nikoli v življenji kaj ne koristila, mora ali veliko šolnino plačati, ali celo šolski tečaj že pozno na kol obesiti, ne vedoč, kam bi se obrnil. Usmiljenje je prelepa lastnost, katero celo neomikani mohamedani preslavljajo.

Naših dijakov, podpiranih večinoma v ljudski kuhinji, drugih posebej, je bilo ob koncu prvega polletja število 103. Izmed teh jih je 8 odličnih (in sicer gimnazijalcev), 11 jih je verženih, 2 sta dvomljiva, tedaj jih je zdelalo 90. Nekaj malo se jih ni še oglašilo. Iz začetnih razredov jih še ni vmes, kakor tudi iz orglarske šole ne. Hvala Bogu za milost in blagim prijateljem za velikodušno pomoč!

Mnogim imenjakom Jožetom po vsih slovenskih škofijah, po Evropi in Ameriki, tudi v Bosni, naj sprosi sv. splošnji varh in veliki pomočnik vsih dobrot, polnost v tem in večni blagor v prihodnjem življenji! Slava!

Rimska potnika prečast. gg. spirituval g. Flis in dr. Fr. Lampe, sta se 13. t. m. domu vrnila.

Ameriška misijonarja preč. gg. Pavlin in Solnce, ki sta bila prišla svoje ljudi in svoje rojake obiskat, sta se zopet vrnila v svojo novo domovino in nadjati se je, da Alelujo bodeta že v Ameriki obhajala. Bog daj srečen pot.

Preštempljane marke raznoterih dežel in verst zbira v prid misijonov čast. gosp. Karol Čigon, vikar v Temnici na Goriškem, in priporoča se v tem čašt. občinstvu duhovskega in svetnega stanu za pomoč. Nabrane marke, prosi, naj se mu pošiljajo „franko.“ Prihodnjič bolj obširno o tej stvari.

V Lincu se je 142 ljudi oglasilo za potovanje v Rim.

Nemški cesar Viljem, ki je te dni umrl, je živel 33.225 dni; zapustil je 40 milijonov mark premoženja. Verjeti je torej, kar piše eden dnevnikov, ki pravi: „Nemški cesar ni nikoli dolgoval delat.“

Soproga + Rud. Milica, gospa Ljudmila Miličeva, naznanja, da po soprogovi smrti bode ona nadaljevala tiskarstvo pod nespremenjenim imenom. Ob enem se priporoča za tiskovna dela in ponudi slavn. občinstvu svojo bogato zalogo raznih tiskovin.

Iz Tirolskega je prišlo v prid verske šole že prav veliko podpisov, n. pr. 230 peticij od nemško-tirolskih srenjskih odborov in 177 od srenj skupnih peticij, ktere poslednje imajo 24.000 podpisov, med njimi tudi 4000 od ženskih (v Inomestu 969, v Meranu 844). — Iz laškega Tirolskega je čez 23.000 podpisov od odraslenih móž.

Tudi iz Češkega prihajajo peticije v tem pomenu. Deržavnočeški klub se je zedinil v tem, da naj se pri prvem branji predlog oddá dotičnemu odboru.

Odhod misijonarjev v Ameriko. Don-Boskov „Bolletino Salesiano“ naznanja svojim sodelavcem, da še ta mesec odrine zopet 6 novih misijonarjev v Ameriko. To so namreč mašniki iz zapuščenih in potepinskih dečkov, ki jih je ranjki Bosko, dial bi, po ulicah pobral. Ta odprava je zaduja, ki jo je priredil še pokojni Bosko in zveršenje je bil izročil mons. Cagliero. Naznanilo pristaavlja: Pomoč presv. Marije D., goreči duh Don-Boskov, kakor smo si svesti, se ne bo pogrešal pri teh naših hrabrih sobratih, in kraljestvo Božje, razširjano po zemlji, bode naj lepši spominček, ki se more povzdigniti preblagemu Don-Boskotu.

Iz Torina je Boskov „Bollettino Salesiano“ za mesec sušec dospel ves černo obrobljen s podobo ranjcega Don-Boska, kot priklado, in napolnjen je ves s spisi, ki se tičejo ranjcega neprimerljivega dobrotnika zapuščene mladine. Sicer po nekterih splošnih pohvalnih stvkih o predragem ranjcem popisuje njegove zadnje trenutke, pokop in razpošiljane naznanila smerti. G. vikar Mih. Rua je ločenje Boskovo naznanil najpervo sv. Očetu v Rim, kardinalu Alimondu, potem salezijanskim hišam po Ameriki, Angleškem, španjskem, Francoskem, Avstrijskem, Laškem, potem prijateljem in dobrotnikom salezijanskim. V vsem skup je bilo razposlanih 53 tisuč naznanil. Med sožalnicami je pred drugimi od kardinala Rampola v imenu Leona XIII, kateri pravi, da so bili sv. Oče globoko v dušo ginjeni vsled te prežalostne dogodbe in podele apost. blagoslov vsi salezijanski družini.

Pozor! V nedeljo ob 2 popoldne, ko se pošteni katoličani zbirajo h kerščanskemu nauku in k postnim pridigam, pa veliki „plakati“ z drugimi vred tudi delavce vabijo v kazinsko steklenjačo. Tamkaj, kakor je znati, jim hočejo v glavo vtepati, da naj bi tudi oni vpili in delali zoper versko šolo! Bodite oprezní, katoliški delavci, in ne verjemite vsakemu duhu, še manj tistemu, ki Vas vabi k posvetnim shodom tisto uro, ko so v cerkvi božje službe. Kadar je delavec s svojimi otročiči vred revež, stergan in lačen, kadar ne more stanovanja plačati, takrat ga liberalci s prikritimi imeni ne vabijo v kako razsvitljeno steklenjačo, da bi njega in otročiče nasitili, oblekli, z darovi potolazili. temveč delavec iše pomoči in tolažila večinoma pri gg. duhovnih, rekoč: če mi tukaj ne bo pomagano, od drugod mi je malo upati, ali pa nič ne. Kadar tedaj Vas, katoliški delavci, ljudje brez imena po velikih nabitih polah k svojim naukom kličejo, takrat bodite previdni, da Vas ne zapletejo v razpor z zapovedimi božjimi in z ľvašo vestjo ter v Vašo lastno škodo in nesrečo.

Slovenski romar pri zlati maši v Rimu. (Dalje.) Brez prave jedinstvi, skupnosti, zveze in soglasja s sv. apostolsko pervaško rimsko Stolico in poglavarjem pervim in verhovnim Cerkve katoliške, naslednikom sv. apostola Petra, sv. Očetom, nimajo nadškofje in škofje, ne mašniki in spovedniki prave, zakonite božje oblasti, moči in pravice, ki jo je podelil Kristus, Bog in človek, začetnik in ustanovnik sv. Cerkve, sv. ap. Petru in z njim zjedinjenim apostolom. —

Toraj s sv. Očetom rimskim papežem — po njem, z Njim in v njem imajo vsi škofje, višji pastirji in predstojniki cerkvenih pokrajin, mašniki, spovedniki in pridigarji pravo Kristusovo božjo oblast in pravico.

Kako nezmiseljno, neumno, škodljivo in brezbožno je samo to, ako ni pravega spoštovanja, vdanosti in ljubezni sinovske do svojega najvišjega duhovnega Očeta, rimskega papeža, — in to še celo od rimo-katoliških kristijanov!

Kolika hudobija je, o sv. Očetu zaničljivo, malopridno in psovalno govoriti, — pisati, po časopisih zlob-

nosti razširjati, ter strašno pobujšanje, zmote, krivo-verstvo, nejedinstvo in neopisljiva zla vzrokovati. — In to od onih in po onih, ki se katoliški kristijani imenujejo in so njihova imena v rimo-katoliške kerstne knjige zapisane. — Ali po mišljenji, govorjenji in dejanji so taki vse drugo, kakor katoliški kristijani! Te verste po imenu katoliki so bujši in nevarniši drugim vernim katolikom, kakor vsi drugoverci. — Ako govori nasprotno sv. Očetu in katoliški Cerkvi luteran, anglikan, nezedinjen gerk, mahomedan i. t. d., ni to kristjanu toliko nevarno in škodljivo; kajti očitno vé, da to govori drugoverec. — Ali katolik, osobito bolj izobražen, — ki je pa v sercu, v mišljenji, govorjenji, spisih in obnašanji odpadnik od sv. Cerkve katoliške, ipak nekaj — zavoljo ljudi, okoliščin in kar se mu zljubi po vnanje, sem in tje kaj po katoliško-kerščansko učini: taki je prava kuga med čedo Kristusovo rimo-katoliško. Ptica se po petju in perju pozná, kakošne verste je. Taki ljudje pa ne vselej; priprosti, pa tudi v verskih resnicah ne dosti podučeni, tako tudi oni, katerim vednosti in pouka ne manjka, pa so jih strasti mesa, sveta in satana oslepile, le-ti tacih vranov vselej ne poznajo, z njimi popevajo, — ali jih poslušajo in lahko se po njihovih glasih zasujejo! —

Nebeška radost mi je napolnovala dušo in serce v Rimu o zlati maši sv. Očeta Leona XIII, in mi jo še vedno napolnjuje; toda grenka žalost in stud mi je ranil dušo, ko sem že v Rimu zvedel, kakov dar, voščilo, počestitev in spoštovanje je donesel časopis, ki nevredno nosi ime slovensko, za zlato mašo najvišjega, sv. Očeta Leona XIII. In to iz sredinje verno-katoliške Slovenije! Zares, večina slovenskega naroda je istinito in verno-katoliška, časti, ljubi, spoštuje, sv. Očeta in mater kat. Cerkve. — Zbog tega se pa ta črna lisa in nehvaležnost toliko ostudnija vidi, rana toliko bolj peče in boli. —

Še nekoliko spominov iz Rima o zlati maši sv. Očeta, ki niso v mojih prejšnjih dopisih.

Ko sem se objavil pri naših predstojnikih v Rimu in prosil, da naj mi posredvajo za dovoljni list k zlati maši sv. Očeta, so mi to obljubili. Sedaj sem bolj brez skrbí obiskoval slavne in milostne svetišča v središču vsega kat. kerščanstva, — osobito ona svetišča, ki so mi posebno priljubljena, bolj pogostoma. Vdeleževal sem se slavnih tridnevnic, ki so se obhajale v slavo Bogu in novim svetnikom in blaženim, kakor tudi ginljivih devetdnevnic k rojstvu Gospodovemu in k zlati maši sv. Očeta.

Po Božiču zarad dovoljnega listka grem v Vatikan, v stanovanje „major-doma“, velikega hišnika sv. Očeta, in čakam. Dobajajo trumoma svečeniki, redovniki, predstojniki vsakoverstnih katoliških družb in zavodov; osebe svetne vsih stanov, ter zapisujejo imena in prošnje za „dovoljne listke“ na male liste, ktere strežaji odnašajo v pisarno „major-domovo“. Jaz pa le mirno sedim in gledam, kako vró narodi iz vsih pokrajin zemlje noter in ven. Drugi pa še višje gori v dvorne vaticanske k zaslišanju pred sv. Očeta, — vsaki v različnih oblekah po stanu, narodu in običaju. — Dobro mi je to delo, mi dušo in serce vzviševalo. Kaj tacega, v tolikem številu, veselji, spodobnosti, navdušenji in različnosti se ne vidi nikjer na zemlji; tudi ne pri zaslišanju naj mogočnejših vladarjev, kakor tu v Vatikanu. Strežnik dojde k meni in me vljudno vpraša, kaj želim? Povem, in berzo mi donese listek; me povabi k mizi, da napišem svoje ime in prošnjo, in reče mi priti 28. decembra po dovoljni list. Izdavanje dovoljnic pa bilo je preloženo na poslednja dva dneva

meseca decembra. — 30. decembra idem ob določenem času zopet v Vatikan po dovoljni list. Sedaj bila je lotika guječa v čakalnici „major-domovi“, da se ganiti ni bilo moč. Cerkveni dostojanstveniki, svečeniki svetovni in redovni, odličnjaki izmed ljudstev in prosteji narodi, iz srednjega in nizkega stanú ljudskega smo se gnetli, da je znoj rošil raz čela. Kdor se je bolje rinil bližej vrat, je bil noter spuščen. Ni se pa kar nič v ozir jemal ne stan, ne obleka, ne obraz, niti dostojanstvo. — Bil je tudi vmes mlad frančiškan v črni redovni obleki, z belim konopcem opasan in z lepimi berkami, kakor so po navadi bosenski „franjevaci“. Ogovorim ga slavenski. Kako se verli redovnik razveseli, ko čuje mile, materno-slavenske glase! Berzo sva se sporazumela in se prav po domače razgovarjala; tudi snovi za poštene šale bilo je mnogo med nami čakajočimi. — Slavenske glase čuti — vsi rinejo se k nama, odlični Čehi, svečeniki in drugi svetovnjaci. — Verli frančiškan je tako lepo češki govoril, da so se Čehi čudili. — Ali tudi Čehi so slavensko v ilirskem narečju lepo govorili. Mladi frančiškan bil je iz Dalmacije, — sedaj je v novem serafinskem kolegiju, vstavu, sv. Antona Pad. v Rimu.

Blizo mene je stal siv starček, svečenik — slab in male postave, kakor zagojzden v stiski k vratam gujetečega ljudstva, je ves rosen po obrazu. Smilil se mi je. Odmeknil sem se in mu svoje, sedaj prvo in vgodno, mesto prepustil, jaz pa sem šel iz Vatikana v krasne cerkve, k slovesnim devetdnevnim pobožnostim. — Na večer se nenadoma snidem z znancem, vpokojenim švicarskem telesnim stražarjem pokojnega Pija IX, in on mi je dobil in donesel dovoljni list.

(Konec nasl.)

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Čast. kaplan Tom. Potočnik 2 gld. — M. R. 40 kr. — Potni tovariš in vterjen prijatelj obligacijo za 100 gld., ktero mu Bog z vsimi drugimi dobrotniki vred stotisočkrat plačaj! — M. J. 20 kr. — Čast. gosp. župnik Ign. Šalehar zopet 3 gld. (Po naklj. zakasnj. Vr.) — Prečast. gosp. župnik zlatomašnik in župnik Karol Tedeschi 5 gld. — Čast. gosp. župnik Mat. Tavčar 10 gld. — Fr. L. 2 gld. — K. Škerjanec 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Iz Smlednika po č. g. kapl. Fr. Šušteršiču 9 gld. — Fr. L. 2 gld. — Po M. Avgustinčič 2 gld. 10 kr. — Čast. g. A. Kummer, župnik na Berdu, 3 gld. 70 kr.

Za sv. Očeta: Čast. g. župnik Mat. Tavčar 10 gld. — Fr. L. 5 gld.

Za afrikanski misijon: Fr. L. 1 gld. — M. Čemažar 1 gld.

Za Don-Boskov misijon: Neimenovan 5 gld.

Za hišo rokodelskih pomočnikov: Neimenovan 50 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Gg. Jož. Boršt, in Jan. Pavlinu v Amer.: Naročnino smo oddali založništvu. Pozdrav! G. M—é v C.: Vaše drago pisanje se mi je bilo založilo. Tvarina, v podobi onega o Bobólu, čaka še rešenja. Oziroma vaš Gag. in Mart. bom skusil pozvediti. — Pozdrav in hvala! G. J. Pavlin v Am.: Dan. naročena od 1. marca dalje; 1 gld. 4 kr. smo po nasvetu Vašega gosp. tovarša obrnili za naše dijake. — Bog plati! —